



REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji opravljanja nujnih procesnih dejanj v pravosodnih organih



2020

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.



REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji opravljanja nujnih procesnih dejanj v pravosodnih organih

Številka: 320-3/2016/78

Ljubljana, 27. februarja 2020

1. UVOD

V revizijskem poročilu o opravljanju nujnih procesnih dejanj v pravosodnih organih¹ je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Ministrstvu za pravosodje (v nadaljevanju: ministrstvo), Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Okrožnemu sodišču v Celju, Okrožnemu državnemu tožilstvu v Celju in Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije izreklo mnenje, da je bil sistem opravljanja nujnih procesnih dejanj v pravosodnih organih v obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 5. 2016 *delno učinkovit*.

Ker vse razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče od ministrstva zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

Ministrstvo je v roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo. V odzivnem poročilu, ki ga je z varnim elektronskim podpisom potrdila odgovorna oseba Andreja Katič, ministrica za pravosodje, so predstavljeni popravljalni ukrepi ministrstva. V odzivnem poročilu je ministrstvo predložilo tudi odziv na dana priporočila računskega sodišča, ki pa v porevizijskem poročilu niso obravnavana, saj v skladu z 38. členom Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² to ni sestavni del porevizijskega poročila.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ [URL: http://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/Datoteke/Revizije/2019/ProcesDejanja/ProcesDejanja_SP14-16.pdf], 25. 2. 2020

² Uradni list RS, št. 91/01.

2. NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Ureditev opravljanja nujnih procesnih dejanj v predpisih

2.1.1 Opis nepravilnosti

V točki 2.1.1.1.c revizijskega poročila je navedeno, da tretji odstavek 22. člena Zakona o javnih uslužbencih³ (v nadaljevanju: ZJU) določa, da so lahko posamezna vprašanja za sodno osebje in osebje državnih tožilstev z zakonom drugače urejena, kot so urejena v ZJU, če je to potrebno zaradi specifične narave njihovih nalog oziroma za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil. Obveznosti sodelovanja sodnega oziroma državnotožilskega osebja pri opravljanju nujnih procesnih dejanj Zakon o sodiščih⁴ (v nadaljevanju: ZS) in Zakon o državnem tožilstvu⁵ (v nadaljevanju: ZDT-1) oziroma drugi zakoni neposredno niso urejali. Obveznost sodelovanja za javne uslužbence pri opravljanju nujnih procesnih dejanj sta v obdobju, na katero se nanša revizija, urejala podzakonska predpisa Sodni red⁶ in Državnotožilski red⁷.

Sodni red je tako določal, da morata biti sodniku, ki opravlja delo na terenu, zaradi učinkovitega in nemotenega opravljanja nujnih procesnih dejanj zagotovljena uradno vozilo z voznikom in zapisnikar ter da mora biti sodno osebje v času pripravljenosti dosegljivo po telefonu. Sodni red je urejal tudi pravice sodnega osebja, to je da so upravičeni do posebnih pravic po veljavnih predpisih ter do osebne varovalne opreme v skladu s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu.

Državnotožilski red določa, da državnotožilsko osebje pri opravljanju nujnih procesnih dejanj sodeluje, če to terjajo posebne okoliščine. V takšnem primeru lahko vodja državnega tožilstva v razpored dežurstev določi tudi dodatno dežurstvo in pripravljenost državnotožilskega osebja, upoštevajoč delovnopravno zakonodajo oziroma predpise o delovnem času po zakonu, ki ureja javne uslužbence. Državnotožilski red je tudi določal, da se v posebnem oddelku organizira dežurna služba za opravljanje policijskih nalog.

³ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁴ Uradni list RS, št. 94/07-UPB4, 45/08, 96/09, 33/11, 63/13, 17/15.

⁵ Uradni list RS, št. 58/11, 47/12, 19/15.

⁶ Uradni list RS, št. 17/95, 35/98, 91/98, 22/00, 113/00, 62/01, 102/01, 22/02, 15/03, 75/04, 138/04, 74/05, 5/07, 82/07, 16/08, 93/08, 110/08, 117/08, 22/10, 48/11, 15/15. Sodni red je prenehal veljati 1. 1. 2017, ko se je začel uporabljati nov Sodni red (Uradni list RS, št. 87/16).

⁷ Uradni list RS, št. 7/12, 29/12.

Zakoni na področju javnih uslužbencev (zlasti ZJU) in plačnega sistema (to je Zakon o sistemu plač v javnem sektorju⁸) na področju dežurstev in nadurnega dela ter pripravljenosti ne določajo posebnosti, ki bi veljale za sodno oziroma državnotožilsko osebje. Bi pa bilo mogoče na podlagi tretjega odstavka 22. člena ZJU posamezna vprašanja za sodno osebje in osebje državnih tožilstev z zakonom urediti drugače, kot so urejena v ZJU, če bi bilo to potrebno zaradi specifične narave njihovih nalog oziroma za izvrševanje posebnih dolžnosti in pooblastil.

Ker gre v primerih sodelovanja javnih uslužbencev pri zagotavljanju izvajanja nujnih procesnih dejanj za obveznosti in pravice javnih uslužbencev, hkrati pa gre za sistemsko ureditev posebnih dolžnosti sodnega oziroma državnotožilskega osebja v času dežurstva in pripravljenosti, ocenjujemo, da bi jih bilo treba vsaj na splošni ravni (brez podrobnosti, ki jih vsebujeta omenjena podzakonska akta) v skladu z že navedeno določbo 87. člena Ustave Republike Slovenije⁹ urediti na zakonski ravni. Tako bi bilo treba pripravljenost in dežurstvo, vštevanje tega v delovni čas in plačilo navedenega dela, podobno kot za sodnike in državne tožilce, v zakonu urediti tudi za sodno in državnotožilsko osebje.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti za pripravo predloga sprememb ZS in ZDT-1 oziroma drugega ustreznega zakona za ureditev pravic in obveznosti javnih uslužbencev pri opravljanju nujnih procesnih dejanj.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je v prilogi 1 odzivnega poročila navedlo naslednji načrt aktivnosti, ki vključuje navedbo aktivnosti, odgovorne osebe in rokov za izvedbo posamezne aktivnosti.

Izvedbene aktivnosti:

1. Izvedba sestanka s predstavniki Ministrstva za javno upravo glede možnih rešitev normativnega urejanja sodelovanja sodnega in državnotožilskega osebja pri delu v dežurni službi sodnikov in državnih tožilcev in ureditve plačila za opravljeno delo v okviru enotnega plačnega sistema za javni sektor s predlogom, da dežurstvo ne bi predstavljalo posebnega delovnega pogoja¹⁰.

Rok: v 10 dneh od prejema revizijskega poročila (status: realizirano).

⁸ Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 46/13, 50/14, 82/15, 67/17, 84/18.

⁹ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13.

¹⁰ Zlasti ob upoštevanju ugotovitev Analize plač v javnem sektorju za leto 2018 (dokument št. 0100-647/2019/1 z dne 30. 8. 2019, objavljen na spletni strani Ministrstva za javno upravo) v delu, ki se nanaša na izplačila za delo preko polnega delovnega časa in za dežurstvo, kjer je navedeno, da je dežurno delo značilno le za nekatera področja dejavnosti javnega sektorja. Pri neposrednih uporabnikih proračunov je delež izplačil za dežurno delo znašal slaba 2 odstotka (0,4 milijona evrov) vseh izplačil, namenjenih za dežurno delo. Zaradi narave dela se pri neposrednih uporabnikih dežurno delo izplačuje le na področju pravosodja, kjer se plačilo vrednoti po višini plačnega razreda delovnega mesta pravosodnega funkcionarja.

2. Izvedba sestankov s predstavniki Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije z namenom izmenjave strokovnih stališč glede nakazane rešitve za potrebe nadaljnje priprave strokovnega gradiva in pridobitve podatkov o delovnih mestih, na katerih javni uslužbenci sodelujejo pri delu v dežurni službi ter podlagah za plačilo opravljenega dela.

Rok: najkasneje do 20. 12. 2019 (status: realizirano).

3. Izvedba sestanka s predstavniki Sindikata delavcev v pravosodju z namenom izmenjave strokovnih stališč glede nakazane rešitev za potrebe nadaljnje priprave strokovnega gradiva.

Rok: najkasneje do 10. 1. 2020 (status: realizirano).

4. Priprava predloga sprememb in dopolnitev ZS in ZDT-1, ki bodo določale posebne delovne pogoje za sodelovanje sodnega in državnotožilskega osebja pri delu v dežurni službi oziroma pri izvajanju nujnih procesnih dejanj (delo v manj ugodnem delovnem času¹¹ in pripravljenost za delo) na način, da bo vzpostavljena neposredna podlaga za izplačila dodatkov, kot jih določata Zakon o sistemu plač v javnem sektorju oziroma Kolektivna pogodba za javni sektor¹².

Rok: posredovanje novele ZS-M in ZDT-1D¹³ v strokovno usklajevanje – 28. 2. 2020; po opravljenem strokovnem in medresorskem usklajevanju priprava gradiv za potrebe nadaljnje obravnave na Vladi Republike Slovenije – 30. 6. 2020 (status: gradivo v pripravi na ministrstvu).

Odgovorna oseba: mag. Evelin Pristavec Tratar, generalna direktorica Direktorata za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.2 Ureditev v podzakonskih predpisih

2.2.1 Opis nepravilnosti

V točki 2.1.1.2.a revizijskega poročila je navedeno, da Sodni red in Državnotožilski red predpisujeta evidence, ki jih morajo voditi organi o opravljanju nujnih procesnih dejanj.

¹¹ Upoštevajoč že uveljavljene institute v delovnopravni zakonodaji: delo preko polnega delovnega časa, delo ponoči, delo v nedeljo in na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan, delo v neenakomerno razporejenem delovnem času (delo v manj ugodnem delovnem času).

¹² Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17, 80/18.

¹³ Novela ZDT-1D v okviru priprave sprememb in dopolnitev ZDT-1, ki se nanašajo na implementacijo Uredbe (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ (UL L, št. 295 z dne 21. 11. 2018).

Sodni red je v obdobju, na katero se nanaša revizija, določal, da sodišče vodi posebno evidenco o opravljanju dežurstva in pripravljenosti ter evidenco delovnega časa sodnikov, ki so dali soglasje glede omejitev pravice do dnevnega in tedenskega počitka. Podrobneje je bila vsebina evidence določena v obrazcih, ki so bili priloga Sodnega reda. Tako je moral dežurni sodnik v skladu z navodilom k obrazcu SR št. 23 – evidenca o opravljenih dejanjih v času dežurstva in pripravljenosti¹⁴ v obrazec SR št. 23 vpisati vsa procesna opravila in dogodke, ki jih je opravil v času dežurstva. V obrazec se vpisuje dejansko število ur in minut, potrebnih za opravo procesnih opravil. Izjema so bile aktivnosti v zvezi s pozivi organov v času pripravljenosti, kot so predlogi, nasveti, odrejanje opravil, ki so se v obdobju, na katero se nanaša revizija, različno obračunavale.

V obdobju od 1. 1. 2014 do 2. 3. 2015 je bilo v obrazcu SR št. 23 navedeno, da se vsaka aktivnost v zvezi s pozivi organov v času pripravljenosti, kot so predlogi, nasveti, odrejanje opravil, obračunava na vsakih začetih 30 minut kot 30 minut aktivne ure, morebitni nadaljnji pozivi organov in sodnikova aktivnost v povezavi z njimi v tem času pa se všttevajo v že obračunani del aktivne ure.

Od 3. 3. 2015 je bila v veljavi novela Sodnega reda¹⁵ s spremembo navodil za obrazec SR št. 23, ki je določila, da se v obrazec vpisuje dejanska poraba časa, potrebnega za opravo nujnih procesnih dejanj. Taka ureditev je veljala do 31. 12. 2016. Z uveljavitvijo sedaj veljavnega Sodnega reda s 1. 1. 2017 (obrazec SR št. 20 – evidenca o opravljenih dejanjih v času dežurstva in pripravljenosti) pa se porabljeni čas za prejete telefonske klice v času pripravljenosti sodnikov spet obračunava tako, da se vsak prejeti klic v času pripravljenosti obračunava na vsakih začetih 30 minut kot 30 minut aktivne ure, morebitni nadaljnji pozivi organov in sodnikova aktivnost v povezavi z njimi v tem času pa se všttevajo v že obračunani del aktivne ure.

Način, ki je bil v veljavi od 1. 1. 2014 do 2. 3. 2015, da se za prejeti poziv (telefonski klic) oziroma za vsako aktivnost sodnika v zvezi s pozivi organov v času pripravljenosti obračuna 30 minut aktivne ure, dejansko pomeni, da je bil obračun časa efektivnega dela lahko daljši, kot je bilo dejansko trajanje opravljanja nujnega procesnega dejanja. Ugotavljamo, da ni obstajala ustrezna podlaga, ki bi podpirala določitev 30 minut kot ustrezno vrednost za obračun efektivnega dela pri sprejemanju pozivov. V nobenem od preverjenih obračunov namreč nismo ugotovili, da bi bilo v 30 minutah, ki so bile sodniku obračunane kot aktivne ure oziroma kot efektivno delo, opravljenih več aktivnosti v zvezi s pozivi, ki bi skupaj predstavljali dejansko porabo 30 minut ali več za izvedbo nujnih procesnih dejanj. Zato ocenjujemo, da je bila ureditev, ki je bila v veljavi od 3. 3. 2015 do 31. 12. 2016, ko so sodniki v obrazec vpisovali dejanski čas, porabljen za aktivnost v zvezi s pozivi, in ko je bil dejanski čas tudi podlaga za obračun plačila, primernejša kot ureditev, ki je bila v veljavi od 1. 1. 2014 do 2. 3. 2015 in kot je ponovno urejeno v Sodnem redu, ki velja od 1. 1. 2017, ko se opravljene aktivnosti v zvezi s pozivi obračunavajo kot 30 minut aktivne ure, tudi če trajajo krajši čas oziroma tudi če skupna aktivnost sodnika, vezana na prejeti klic, traja manj kot 30 minut. Ureditev, ki je veljala od 3. 3. 2015 do 31. 12. 2016, je namreč zagotavljala realen obseg obračunane porabe časa za dežurstvo.

V reviziji smo ocenili, da je evidentiranje opravljene aktivnosti v zvezi s pozivi kot 30 minut efektivnega dela lahko v neskladju z določbo 142. člena Zakona o delovnih razmerjih¹⁶ (v nadaljevanju: ZDR-1),

¹⁴ Navodilo je sestavni del obrazca SR št. 23.

¹⁵ Uradni list RS, št. 15/15.

¹⁶ Uradni list RS, št. 21/13 (78/13-popr.), 52/16.

na podlagi katere je učinkoviti delovni čas le čas, v katerem delavec dejansko dela, torej je na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi. Kot učinkovitega časa dela zato ni mogoče obračunavati pavšalnih 30 minut, temveč le čas dejanskega dela.

Edina podlaga za opisano izjemo od določb ZDR-1 so bila v obdobju od 1. 1. 2014 do 2. 3. 2015 navodila za izpolnjevanje obrazca SR št. 23 kot del Sodnega reda, ki pa je podzakonski predpis in zato učinkovitega delovnega časa ne more opredeljevati drugače, kot izhaja iz opredelitve v ZDR-1.

V točki 2.1.1.2.b revizijskega poročila je navedeno, da morajo državni tožilci evidentirati prejeta obvestila med dežurno službo, dane usmeritve in udeležbo pri procesnih dejanjih in drugih opravilih v predkazenskem ali kazenskem postopku. Zaznamek o tem obsega kratek opis vsebine dejanja, označbo časa ter osebnega imena in funkcije osebe, ki je sporočilo posredovala, oziroma dano usmeritev državnega tožilca, navedbo kraja, časa trajanja dejanja ter osebna imena in funkcije navzočih uradnih oseb. Državni tožilec ali javni uslužbenec mora sestaviti uradni zaznamek ali zapisnik o vsakem dogodku, o katerem je bil obveščen ali pa je kako drugače o njem izvedel, o vsakem opravljenem dejanju iz njegove pristojnosti in o prejetih sporočilih, ki imajo pomen za postopek državnega tožilstva. Uredba o sodelovanju državnega tožilstva, policije in drugih pristojnih državnih organov in institucij pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj ter delovanju specializiranih in skupnih preiskovalnih skupin¹⁷ v 4. členu ureja, v katerih primerih in na kakšen način policisti obveščajo državnega tožilca, ter usmerjanje policije v predkazenskem postopku s strani državnega tožilca.

Niti v Državnotožilskem redu niti v Uredbi o sodelovanju državnega tožilstva, policije in drugih pristojnih državnih organov in institucij pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj ter delovanju specializiranih in skupnih preiskovalnih skupin ni urejen način upoštevanja, evidentiranja in obračunavanja učinkovitega delovnega časa v primerih, ko državni tožilci, medtem ko so v pripravljenosti, usmerjajo policijo. Tožilstva prejeta obvestila (predvsem kot prejeti telefonski klic) upoštevajo, evidentirajo in obračunajo na enak način, kot sodišča na podlagi določb Sodnega reda. Zato tudi za ta obvestila in telefonske klice veljajo enake ugotovitve, kot smo jih navedli pri upoštevanju prejetih klicev sodnikov. Pavšalno upoštevanje in evidentiranje 30 minut učinkovitega dela za prejeti klic je v primeru, če celoten porabljeni čas za opravljanje nujnih procesnih dejanj ne dosega tega časa (torej klic in morebitna druga dejanja tožilca), lahko v neskladju z določbo 142. člena ZDR-1.

Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije sicer od maja 2015 dalje usmerjanja v zvezi s pozivi v času pripravljenosti obračunava glede na dejanski čas opravljenega usmerjanja, enako jih obračunava tudi po 1. 1. 2017, ko je pričel veljati novi Sodni red, ki je določil, da se opravljene aktivnosti v zvezi s pozivi obračunavajo kot 30 minut.

V točki 2.1.1.2.c revizijskega poročila je navedeno, da sta se na podlagi določb 137. člena Sodnega reda evidentirala pripravljenost ali dežurstvo v zvezi z izvajanjem nujnih procesnih dejanj izven poslovnega časa sodišč. Iz določb Sodnega reda ni bilo jasno razvidno, ali se prihod na delovno mesto oziroma na drug kraj, kjer je treba opraviti nujno procesno dejanje, šteje kot pripravljenost ali kot dežurstvo. Po naši oceni časa za prihode na delovno mesto in z dela ali na drug kraj, kjer je treba opraviti nujno procesno dejanje, po vsebini ni mogoče enačiti s pripravljenostjo, prav tako ne ustreza definiciji dežurstva. Zato je tudi v praksi prihajalo do različnih razlag in obravnave. Tako se je do marca 2015 prihod na kraj opravljanja nujnega procesnega

¹⁷ Uradni list Rs, št. 83/10.

dejanja upošteval, evidentiral in obračunaval kot dežurstvo. Od marca 2015 se na podlagi ugotovitev notranjerevizijske službe pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije upošteva, evidentira in obračunava kot pripravljenost.

Tudi Državnotožilski red nima določbe, iz katere bi bilo jasno razvidno, kako se upošteva, evidentira in obračunava prihod na kraj opravljanja nujnega procesnega dejanja. V zvezi s tem so bile določbe internih aktov različne, posledično je bilo različno tudi poslovanje posameznih tožilcev.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti za pripravo predloga sprememb Sodnega reda in Državnotožilskega reda, v katerih bosta jasno urejena evidentiranje časa, porabljenega za aktivnosti v zvezi s pozivi organov v času pripravljenosti na delo na domu, ter način upoštevanja časa prihoda na delovno mesto oziroma na drug kraj opravljanja nujnega procesnega dejanja sodnikov in sodnega osebja ter državnih tožilcev in državnotožilskega osebja.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je v prilogi 1 odzivnega poročila navedlo naslednji načrt aktivnosti, ki vključuje navedbo aktivnosti, odgovorne osebe in rokov za izvedbo posamezne aktivnosti.

Izvedbene aktivnosti:

1. Izvedba sestanka s predstavniki Ministrstva za javno upravo glede možnih rešitev normativnega urejanja načina evidentiranja časa za prihode (in odhode) na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno procesno dejanje, s predlogom ureditve priznavanja opravljenih ur na službeni poti, kot jo določa uredba, ki ureja delovni čas v organih državne uprave.

Rok: v 10 dneh od prejema revizijskega poročila (status: realizirano).

2. Izvedba sestankov s predstavniki Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije z namenom izmenjave strokovnih stališč glede normativne ureditve načina evidentiranja opravljanja nalog po komunikacijskih sredstvih, ki sledi določbi 142. člena ZDR-1 (dejansko porabljen čas), in normativne ureditve upoštevanja ter evidentiranja časa za prihode in odhode na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno procesno dejanje (čas, porabljen na službeni poti, ki se všteva v delovni čas); na sestankih pravosodne deležnike pozvati k podaji predlogov za dodatne spremembe Sodnega reda in Državnotožilskega reda, ki so povezani z izvajanjem dežurne službe, ter izpostaviti potrebo po poenotenju morebitnih različnih praks v okviru sodne in državnotožilske uprave, upošteva (še) veljavno normativno ureditev¹⁸ ter ugotovitve

¹⁸ Četrti odstavek 43.b člena Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB7, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13 (69/13-popr.), 17/15), ki se v zvezi s 4. členom ZDT-1 smiselno uporablja tudi za državne tožilce, in tretji odstavek 75. člena Državnotožilskega reda po sklepanju *a contrario* že sedaj vodita k razlagi, da se prihod na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno procesno dejanje, šteje v čas pripravljenosti; četrti odstavek 75. člena Državnotožilskega reda v povezavi z določbo 142. člena ZDR-1 za državne tožilce ne daje podlage za zaokroževanje porabljenega časa v zvezi s prejetimi pozivi.

iz revizijskega poročila o pravilnosti poslovanja Okrožnega sodišča v Ljubljani¹⁹.

Rok: najkasneje do 20. 12. 2019 (status: realizirano).

3. Izvedba sestanka s predstavniki Sindikata delavcev v pravosodju z namenom izmenjave strokovnih stališč glede načrtovanih rešitev za potrebe nadaljnje priprave strokovnega gradiva.

Rok: najkasneje do 10. 1. 2020 (status: realizirano).

4. Priprava predloga sprememb in dopolnitev Sodnega reda in Državnotožilskega reda, ki bodo (v Državnotožilskem redu na bolj nedvoumen način) določale evidentiranje dejanske porabe časa tudi za izvajanje opravil po komunikacijskih sredstvih.

Rok: posredovanje predloga za spremembe in dopolnitve Sodnega reda v predhodno mnenje predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ter predloga za spremembe in dopolnitve Državnotožilskega reda v predhodno mnenje generalnemu državnemu tožilcu in Državnotožilskemu svetu – 28. 2. 2020; priprava gradiv za potrebe sprejema navedenih podzakonskih aktov – 30. 4. 2020 (status: gradivo v pripravi na ministrstvu).

5. Priprava predloga sprememb in dopolnitev ZS in ZDT-1, ki bodo določale podlago za vštevanje časa, potrebnega za prihod (in odhod) na delovno mesto ali kraj, kjer je treba opraviti nujno procesno dejanje, v delovni čas.

Rok: posredovanje novele ZS-M in ZDT-1D v strokovno usklajevanje – 28. 2. 2020; po opravljenem strokovnem in medresorskem usklajevanju priprava gradiv za potrebe nadaljnje obravnave na Vladi Republike Slovenije – 30. 6. 2020 (status: gradivo v pripravi na ministrstvu).

Odgovorna oseba: mag. Evelin Pristavec Tratar, generalna direktorica Direktorata za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo.

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

¹⁹ [URL: http://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/revizija/164/OkrSodLJ_PP1314.pdf], 25. 2. 2020.

V točki 2.1.2.3.3.d revizijskega poročila smo zapisali: »... Čas prihoda na delo in z dela se na podlagi drugega odstavka 142. člena ZDR-1 ne šteje v efektivni delovni čas. Iz četrtega odstavka 43.b člena Zakona o sodniški službi izhaja, da se čas prevoza na delo upošteva kot čas pripravljenosti sodnika, ki je potreben za prihod na delovno mesto oziroma na kraj opravljanja nujnega procesnega dejanja, in se ne šteje v efektivni delovni čas, zato zanj sodniki niso bili upravičeni do plačila za delo preko polnega delovnega časa. Na podlagi 46. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor se tudi javnemu uslužbencu čas stalne pripravljenosti ne šteje v delovni čas.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročila, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o opravljanju nujnih procesnih dejanj v pravosodnih organih izdelalo Ministrstvo za pravosodje. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je z varnim elektronskim podpisom potrdila Andreja Katič, ministrica za pravosodje, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

S popravljalnimi ukrepi, ki jih je Ministrstvo za pravosodje izkazalo glede:

- priprave predloga sprememb Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu oziroma drugega ustreznega zakona za ureditev pravic in obveznosti javnih uslužbencev pri opravljanju nujnih procesnih dejanj;
- priprave sprememb Sodnega reda in Državnotožilskega reda tako, da bosta jasno urejena evidentiranje časa, porabljenega za aktivnosti v zvezi s pozivi organov v času pripravljenosti na delo na domu, ter način upoštevanja časa prihoda na delovno mesto oziroma na drug kraj opravljanja nujnega procesnega dejanja sodnikov in sodnega osebja ter državnih tožilcev in državnotožilskega osebja,

so bili začeti postopki, ki bodo zagotovili, da bodo odpravljene nesmotrnosti, ugotovljene v revizijskem poročilu.

Ocenjujemo, da so popravljalni ukrepi, ki jih je sprejelo Ministrstvo za pravosodje, opisani v točkah 2.1 in 2.2, *zadovoljivi*.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Ministrstvu za pravosodje, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si